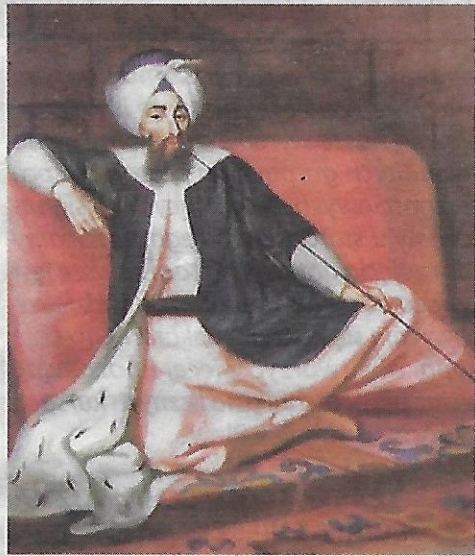

Jak turecki poseł króla w Rydzynie odwiedził

Leszczyński 2020 w 6 s. 28 (1-06)

W czerwcu minie kolejna rocznica tego wydarzenia. Okazuje się, że jego opis znajduje się w literaturze, ale mało kto o tym wiedział. Jak to się stało, że udało się do niego dotrzeć? Jak zwykle zadecydował o tym przypadek.

Był czerwiec 1718 roku. W okolicy Rydzyny przyjechał Mustafa Telesza Aga, wysłannik Najjaśniejszej Porty, czyli państwa tureckiego nazywanego w ten sposób za czasów panowania sułtanów. Dyplomata zatrzymał się w Dembiczu położonym nieopodal Rydzyny. W zamku przebywał wówczas król August

Poseł Mustafa Aga.

II Mocny. Szczegóły tej wizyty zostały zapisane w materiałach, które przetrwały przez kolejne wieki i zostały odnalezione w świecie cyfrowym. Tymczasem wyobraźmy sobie, że w kalendarzu mieliśmy 4 czerwca 1718 roku. Posłużymy się oryginalnym zapisem przebiegu wizyty w języku staropolskim.

Najjaśniejszy Pan na dzisiejszy dzień sobotni przed samem południem wyznaczył posłuchanie Mustafie Teleszy Adze od Najjaśniejszej Porty do Króla Najjaśniejszego i Rzeczypospolitej przystanemu, który przez wojsko koronne polskie w następujący sposób do zamku Rydzynskiego został wprowadzony [...]

Samo zaproszenie do zamku rydzynskiego wyglądało w następujący sposób: Pan Sokolnicki wojska koronnego regimentarza, w dzień sobotni około godziny 11. przed południem z żołnierzami i jazdą polską licznie wybraną, oraz z końmi dla wyżej rzezonego Mustafy ordynowanemi. Udał się do Mustafy we wsi pobliszej Dembiczu bawiącego, i z całym

jego orszakiem do zamku Rydzynskiego go przyprowadził, gdzie przed mostem cała gwardya piesza królewska w szyku stała, na samym zaś moście drabanci Najjaśniejszego Króla. W samym dalej zamku od bramy aż do pokojów królewskich rozłożona była straż przyboczna szlachecka, chevalier garde zwana dwoma rzędami. W sali audyencyonalnej przezręczony Mustafa zastał Najjaśniejszego Pana na tronie, oraz senat i ministrów na swoich miejscach [...]

Król Polski August II Mocny.

W tym miejscu opisu dowiedzieliśmy się, w jaki sposób wyglądał król:

Tekst opisujący przebieg wizyty dość przypadkowo odnalazł regionalista Krzysztof Wodyński podczas przeszukiwania zasobów Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej.

- Akurat wtedy poszukiwałem materiałów do innego tematu. Opis wizyty znajduje się w publikacji pod tytułem "Wspomnienia Wielkopolski" autorstwa hrabiego Edwarda Raczyńskiego. Ta książka została wydana w Poznaniu w 1842 roku, a teraz jest osiągalna właśnie w wersji cyfrowej - mówi w rozmowie z "Leszczyńskiem". - Sam fakt przyjęcia posła tureckiego przez króla nie był niczym niezwykłym, bo na ziemiach polskich takie wizyty się odbywały. Wyjątkowe jest jednak to, że doszło do niej właśnie w Rydzynie.

Dla pełnego obrazu sytuacji spieszę wyjaśnić, że wieś Dembicz, o której mowa w tekście, to współczesne Dąbcze, a JW. marszałek w.k to Jaśnie Wielmożny marszałek Wielki Koronny Józef Wandalin Mniszech.

REKLAMA

TRADYCYJNE
MLECZNIK
DOSKONAŁE

JAKOŚĆ
TRADYCYJA

**MLECZNI
DOSKONAŁE**

Wielkopolskie

Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska TOP-TOMYŚL
ul. Kolejowa 33, 64-300 Nowy Tomyśl
tel. 61 44 22 631, fax 61 44 22 630, e-mail: top.tomysl@post.pl

TOP TOMYŚL

www.toptomysl.pl

Król Polski August II Mocny.

W tym miejscu opisu dowiedzieliśmy się, w jaki sposób wyglądał król:

Król Jmci miał na sobie płaszcz aksamitny purpurowy, którego guziki dyamentami były sadzone i na kapeluszu również dyamentową zapinkę [...]

Przekazanie korespondencji odbyło się zgodnie z ówczesnie panującym protokołem:

Rzeczony wyżej Mustafa stanął pomiędzy ławkami, na których ministrowie państwa siedzieli, i należne uszanowanie królowi JMci złożył. Potem przystąpił do tronu, i list od Porty z zwykłą czcią majestatu królewskiego oddał, co uczyniwszy, wrócił na swoje miejsce [...]

Po krótkiej oficjalnej rozmowie wysłannik może zakończyć wizytę:

Potem JW. marszałek w.k. rzekł, że teraz szlachetny Mustafa już oddalić się może, co tenże usłyszawszy, i wielką cześć oddawszy majestatowi, powstał z wezgłowa, i wśród tych samych straży i w tymże porządku, jak był przyszedł, udał się do mieszkania JW. marszałka, gdzie przy zastawionych kilku stołach wspianiale uraczonym został, po obiedzie zaś pojazdem do swego mieszkania powrócił.

Marszałek wielki koronny Józef Wandalin Mniszech.

W czerwcu 2020 roku miną dokładnie 302 lata od chwili, kiedy do Rydzyny przyjechał wysłannik sułtana z odległego kraju. Warto podkreślić, że tak precyzyjny opis odnaleziony w literaturze może być przyczynkiem do zorganizowania w przyszłości rekonstrukcji tego wydarzenia.

**TEKST: ŁUKASZ DOMAGAŁA
ZDJĘCIA: SERWIS WIKIMEDIA
COMMONS**